

VERSEK POLC

Szerkeszti: Dr. Molitorisz Pál

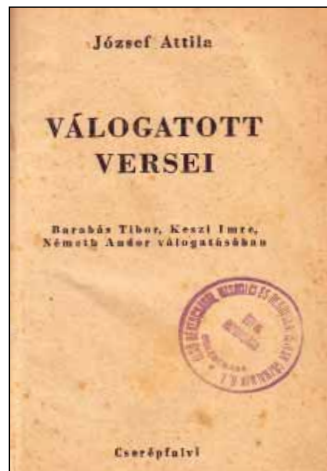
Ezúttal József Attilának (1905-1937), az Ady utáni magyar költészet világviszonylatban is jelentős, nagy formátumú klasszikusának versét mutatjuk be. A vers mondanivalója napjainkban is időszerű.

1937-ben a költő sorsa egyre nehezebb, zaklatottabb lett. Idegbetegsége kiújult, januárban – hála mecénásának, Hatvány Bernátnak – beköltözött a Siesta Szanatóriumba, azonban a kezelések nem használtak, idegbaja súlyosbodott. Emberi kapcsolatai is meglazultak, már 1936-ban véget ért hosszan tartó kapcsolata Szántó Judittal, új szerelmei pedig viszonzatlanok maradtak. Súlyos anyagi gondokkal is küzdött, néha már-már hajléktalan volt. Amikor pedig kivett egy garzonlakást, a lakás fenntartásával egyidejűleg megjelentek az ügyeletes és tanulságos napi gondok.

1937 nyarán ismét szanatóriumi kezelésre szorult, majd novemberben nővérei a balatonszárszói panziójukba vitték, s december 3-án itt következett be tragikus halála.

A most idézett versét halála előtt mintegy félévvel, 1937 júliusában írta, s szeptemberben jelent meg hibás szöveggel az általa is szerkesztett *Szép Szó*-ban. Sajátos módon kései költészetét – e versét is – nem a rezignáció, nem a reménytelenség hangjai jellemzik. Ellentétben vers nyomasztó témájával a keretet jelentő első és utolsó versszak gunyoros fintora, gyermekes kópésága, nemtörődomsége, derűs, könnyed hangulatot sugall, s nem a végső kétségbeesést.

Az illusztrációkon két József Attila kötet címlapja látható. A könyvek a Cserépfalvi kiadónál a '40-es években jelentek meg.

József Attila

GYÖNYÖRŪT LÁTTAM

*Gyönyörűt láttam, édeset,
elképzelttem egy gyenge rózsát.
Elbáméskodtam s rám esett,
mint nagydarab kő, a valóság.*

*Ám ez a kő is képletes.
A legjobb, ha mindent kimondok.
Így oktatnak ügyeletes
és tanulságos napi gondok.*

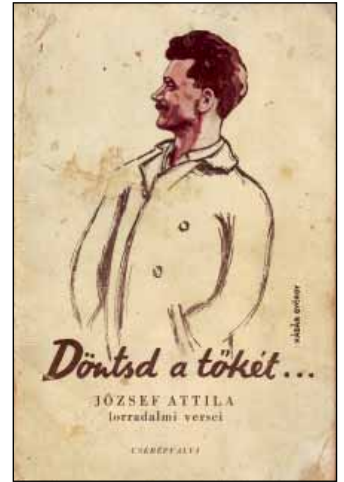
*Lám, ösztönöm helyes nyomon
járt, amikor bejött az ember.
„Kikapcsolja a villanyom” -
ez zúgott bennem, mint a tenger.*

*A kés ott volt az asztalon
- éppen a ceruzát hegyeztem -
ha ezt az embert leszűrom,
tudom, mindennel kiegyeztem.*

*El voltam keseredve. Hát
Minden sötét és szomorú lesz.
Állat védheti otthonát;
hanem másfajta háború ez.*

*Fegyvert ragadni gyengeség:
megöl az ellenség és megver
s elszáll rólam a kedves ég.
Jogállamban a pénz a fegyver.*

*A hadviselés itt ma más.
A hős a kardot ki se rántja.
Bankó a bombarobbanás
s mint fillér, száll szét a szilánkjá.*

*Így okoskodtam s jónapot
kívánva elhúzódtam oldalt
s este a nyájas csillagok
rám nevettek a teli holddal.*

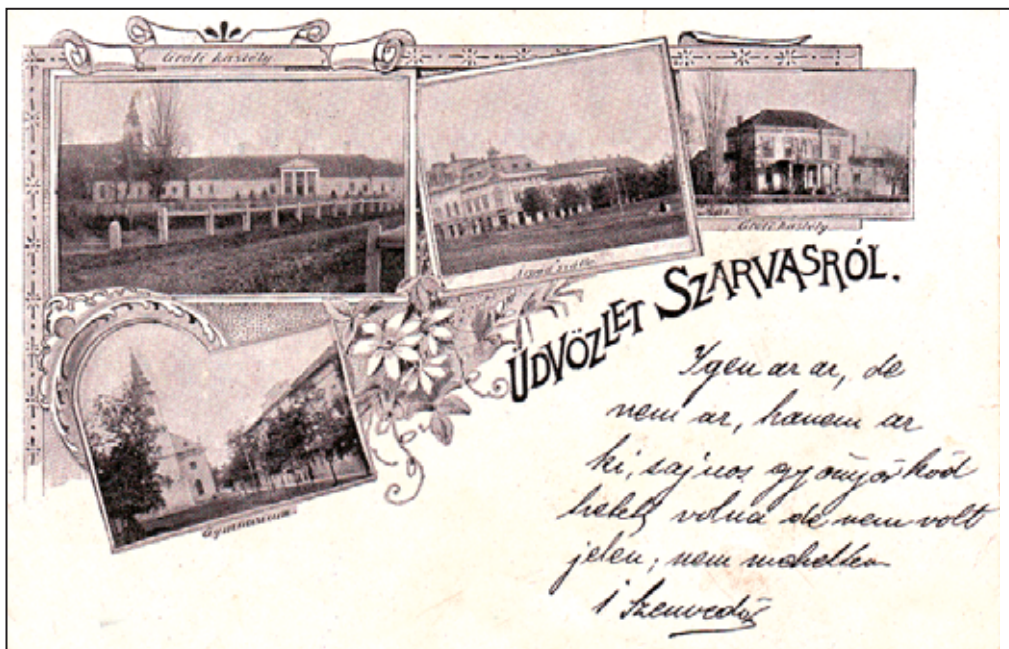
Szarvas, képeslapokon

Köszöntöm a kedves olvasókat! A most bemutatott képeslap a legkorábbiak között található és két különlegességet is tartogat. Kezdetben a képes

levelező lapok hátoldalát csak a címzésre lehetett használni, és ide ragasztották a bélyeget is. A kép a másik oldal negyedét, harmadát, vagy éppen a

felét foglalta el. Mint látható ez a lap négy épületet ábrázol: Bolza Pál kastélya, Árpád szálló, mellette pedig Bolza Géza egykori kastélya immár csak

emlék mindenki számára. Az utolsó képen az Ótemplom látható a gimnáziummal. Száz-tíz évet utazunk vissza e képeslap segítségével. Figyeljünk meg alaposan a postai bélyegzést! CSABA-CSÜD olvas-

ható a postai bélyegzőn. Igazi ritkaságnak mondhatjuk. Sok kérdés felmerülhet a bélyegzés láttán: az akkori időben ki volt a postamester? Csabacsüdi lakos küldte a képeslapot? Sajnos megmondani nagyon nehéz

Szenci János